

Michaelskolen - Evalueringer 2010/2011

February 28, 2011

Contents

1	Evaluering af elevarbejde	3
1.1	Grundlaget for evalueringen	3
1.1.1	Udarbejdelse af kompetencemål	3
1.1.2	Kvalitetssikring af kompetencemål	3
1.1.3	Udvikling af nye kompetencemål	3
1.1.4	Kommunikation af kompetencemål	4
1.2	Evaluering af elevkompetencer	4
1.2.1	Lærerevaluering	4
1.2.2	Ekstern evaluering	5
1.2.3	Selvevaluering	5
1.2.4	Kommunikation af elevevalueringer	5
1.2.5	Kvalitetssikring af kompetenceevalueringer	5
1.2.6	Udvikling af nye Evalueringsformer	6
2	Evaluering af Undervisningen	6
2.1	Grundlaget for evalueringen	6
2.2	Evalueringsformer	6
2.3	Opfølgning på evalueringer	6
3	Løbende evaluering af den samlede undervisning	7
3.1	Evaluering af det samlede indhold i undervisningsforløbet	7
3.1.1	Intern evaluering	7
3.1.2	Elevevaluering	7
3.1.3	Ekstern evaluering	7
3.2	Evaluering af den samlede undervisningskvalitet	7
3.2.1	Intern evaluering	7
3.2.2	Elevevaluering	7
3.2.3	Ekstern evaluering	8
3.3	Evaluering af det samlede kompetenceudbytte	8
3.3.1	Intern evaluering	8
3.3.2	Elevevaluering	8
3.3.3	Ekstern evaluering	8
3.4	Opfølgning på de samlede evalueringer	8
4	Evaluering af skolens samlede undervisning, 2010/2011	9
4.1	Fokusområder for 2010/2011	9
4.2	Handleplan for fokusområder	9
4.3	Samlet evaluering af skolen	10
4.4	handleplan for samlet evaluering	10
4.5	Opfølgning på handleplanen	10
4.6	næste evaluering af skolens samlede undervisning	10

1 Evaluering af eleverbejde

1.1 Grundlaget for evalueringen

1.1.1 Udarbejdelse af kompetencemål

At have veldefinerede mål er et nødvendigt udgangspunkt for enhver evaluering, der indbefatter en betragtning af, hvorvidt et givent forhold lever op til det forventede. For Michaelskolens virke er det forventede mål en række kompetencer, der søges udviklet gennem undervisningsforløbet.

Udarbejdelsen af kompetencemål, med del- og slutmål for udvalgte klassetrin, er blevet udarbejdet for følgende fag: Dansk, Engelsk, Tysk, Religion, Matematik, Fysik, Kemi, Biologi, Sexuallære, Geografi, Færdselslære, Håndværk, Håndarbejde, Musikteori og sang.

Kompetencemålene findes som 'undervisningsplaner' på:

www.michaelskolen.dk/paedagogik/

Kompetencemålene har taget udgangspunkt i de søgte kernekompetencer i den daglige undervisning. Der er tilstræbt et sprog- og begrebsapparat, der muliggør umiddelbar sammenligning med de centrale kundskabs- og færdighedsområder fra folkeskolen.

beskrivelser af selvkompetencer, handlekompetencer, sociale kompetencer m.m. ligger ikke på skolens hjemmeside, men står som centrale målsætninger for skolen, hvis værdigrundlag tager afsæt i Waldorfpædagogikken, inspireret af Rudolf Steiner. Disse målsætninger optræder på Michaelskolen primært gennem den Waldorfpædagogiske indsigt, der forudsættes for underviserne på skolen, samt gennem tyske, engelske og norske bøger om Waldorfpædagogikkens målsætning.

1.1.2 Kvalitetssikring af kompetencemål

Kompetencemålene diskuteres jævnligt i steinerskolernes faglige netværk, ved pædagogiske møder på Michael skolen og ved særligt afsatte 'pædagogiske dage'. Skolens eksterne tilsynsførende vurderer, om kompetencemålene lever op til de af undervisningsministeriet fastsatte mål.

1.1.3 Udvikling af nye kompetencemål

Hidtil har arbejdet med kompetencemålene primært søgt at udfylde det behov, lovgivningen dikterer. Nu hvor det lovpligtige aspekt synes opfyldt, er der et utalt ønske om en mere udførlig beskrivelse af de kompetencemål, der udspringer fra Michaelskolens værdigrundlag, men som ikke er lovmæssigt påkrævet. Arbejdet er udført i første udkast for 9. - 12. klasse, i et internt dokument, og arbejdet mod at afslutte en samlet publiceret kompetencebeskrivelse fra 1. -

12. klasse tænkes afsluttet ved udgangen af 2011. Michaelskolen deltager i, og er tovholder for, flere tiltag til udvikling af nye kompetencebeskrivelser, der kan give større genkendelighed for en skole med udgangspunkt i Waldorfpædagogikken.

Michael Skolen deltager endvidere i EU-COMENIUS-projektet 'European Portfolio Certificate' gennem 'European Council for Steiner Waldorf Education', ECSWE, der udvikler beskrivelse af kompetencer søgt opnået gennem portfolioarbejde.

1.1.4 Kommunikation af kompetencemål

De faglige kompetencemål findes direkte i afslutningsdokumentet for 9. klasse, også kaldet 9. klasses 'vidnesbyrd'. Kompetencemålene er endvidere tilgængelige på skolens hjemmeside, som beskrevet ovenfor. Underviserne på Michael Skolen er som udgangspunkt bekendt med kompetencemålene og nye lærere støttes i dette arbejde ved at få tildelt en Mentor.

Eleverne informeres sjældent på forhånd om kompetencemålene for det forløb, de undervises i, da pædagogikken søger at give eleverne selvstændige oplevelser af emnernes natur og ikke fokusere på kompetencerne som en ydre eksisterende viden, de skal tilnærme sig. Deres opnåede kompetencer opsummeres efter et gennemgået forløb, hvor det forventede kompetenceniveau ligeledes kan formuleres

Forældre informeres om kompetencemål for forestående og nyligt gennemførte undervisningsforløb på forældremåderne og opfordres til at orientere sig på skolens hjemmeside.

1.2 Evaluering af elevkompetencer

1.2.1 Lærerevaluering

Undervisernes grundlag for evaluering af den enkelte elev foretages ved at sammenholde kompetencemålene med elevernes opnåede kompetencer ud fra følgende kilder:

- elevens deltagelse i undervisningen.
- elevens skriftlige fremstilling på ca. 20-40 sider af de gennemgåede emner fra de løbende 2-4 ugers fagmoduler, kaldet 'hovedfag'.
- elevens skriftlige afleveringer i fagene Regning/Matematik, Dansk, Engelsk og Tysk, der afholdes flere gange ugentligt.
- elevernes skriftlige udarbejdelse af større projekter og projektpræsentationer.

- elevernes produkter fra håndværks- og håndarbejdstimerne

Der foretages ikke egentlige eksaminer, da pædagogikken tilstræber at styrke elevens oprigtige interesse i de gennemgåede emner og søger, at fokus ikke kommer til at ligge på en eksamenssituation.

1.2.2 Ekstern evaluering

Ved større projektarbejder, f.eks. 'årsopgaven' i 12. klasse, foretages evalueringen af det færdige produkt af en ekstern bedømmer med relevant faglig baggrund.

1.2.3 Selvevaluering

Michaelskolen anvender undervisningsformer, portfolioarbejde, hvor eleverne formulerer egne mål og hensigter med projekter og efterfølgende ser tilbage på opnåede kompetencer. Elevens selvevaluering skal godkendes af underviseren for det pågældende forløb.

1.2.4 Kommunikation af elevevalueringer

Evalueringen af elevernes standpunkter i forhold til kompetencemålene formidles til eleverne ved løbende kontakt mellem undervisere og elever samt til forældre og elever ved de årlige individuelle konsultationer.

Efter 2., 4., 6., 8., 9., 10. og 12. klasse modtager eleverne et såkaldt 'vidnesbyrd', med skriftlige evalueringer af eleven for samtlige fag. For hvert fag søges følgende beskrevet: indstilling til faget, arbejdsindsats i timerne, beskrivelse af skriftlige eller håndværksmæssige produkter, fagligt standpunkt, faglig udvikling samt udviklingspunkter til det fremtidige arbejde.

Evaluering af de enkelte elevs kompetencer kan viderebringes af underviserne til de ugentlige fællesmøder for underviserne.

Elevens kompetencer formidles ikke i form af karakterer, kun skriftlige redegørelser.

1.2.5 Kvalitetssikring af kompetenceevalueringer

For at sikre at undervisningen understøtter elevens mulighed for at opnå de beskrevne kompetencemål søges evaluering af undervisernes evaluering af eleverne opnået gennem følgende tiltag: afleveret skriftligt materiale fra hovedfagsmodulerne stilles frem, tilgængeligt for andre undervisere, der kan sammenholde indholdet af det skriftlige arbejde med den evaluering, der er vedhæftet. Ved evaluering af projekter skal vejlederen til projektet endvidere godkende bedømmerens evaluering. Før det større arbejde med udvirkning af vidnesbyrd kan en større samling anonymiserede gamle vidnesbyrd gennemgås, med henblik på at udvikle

en mere ensartet evalueringskultur og styrke klarheden i evalueringernes sprog- og begrebsbrug.

1.2.6 Udvikling af nye Evalueringsformer

Michael Skolen arbejder med at implementere og udvikle selvevaluering gennem portfolioarbejde, og tilbyder eleverne at prøve kræfter med en skriftlig eksamensform i fagene Dansk, Engelsk, Tysk og Matematik i 9. og 10. klasse, hvor eleverne kan vælge ingen evaluering, skriftlig evaluering eller karakterevaluering, for at afmystificere eksamensformen som evalueringsredskab. Resultatet af dette tilbud anvendes ikke i skolens evaluering af eleven.

På de ugentlige pædagogikmøder diskuteres vidnesbyrdsformen og andre evalueringsredskaber løbende. Michaelskolen deltager flere gange årligt i møder med andre Steinerskoler om pædagogiske aspekter, der berører evalueringsmetoder.

2 Evaluering af Undervisningen

2.1 Grundlaget for evalueringen

Undervisningens kvalitet bygger på planlægning og udførelse af undervisningsforløbene, hvor fagdidaktikken skal understøtte kompetencemålene og den opdragende pædagogik skal følge skolens værdigrundlag og støtte den enkelte elevs udvikling. Der forventes en faglig og didaktisk indsigt svarende til en seminar-lærerruddannet underviser for klasserne 0. - 8. klasse og en faglig og didaktisk indsigt svarende til en relevant videregående uddannelse for klassetrinnene 9. - 12. klasse.

2.2 Evalueringsformer

Undervisningens kvalitet søges belyst gennem elevkommentarer i den ugentlige klassesstime, forældrekommentarer fra konsultationer og forældremøder, gennemgang af tilgængeligt skriftligt elevarbejde samt produkter præsenteret ved udstillinger, klageadgang for elever og forældre, kommentarer og rapporter fra tilsynsførende, periodevise belysninger af enkelte fag, faggrupper eller enkelte undervisere på de pædagogiske møder samt kommentarer fra tildelte Mentorere.

2.3 Opfølgning på evalueringer

Erfaringer fra positive evalueringer søges mangfoldiggjort ved oplæg fra de pågældende undervisere til pædagogiske møder.

Negative evalueringer søges i første omgang belyst ved, at den pågældende underviser fremlægger sin undervisnings indhold og tankegangen bag sin didaktiske

metode. Gentagne negative evalueringer søges afhjulpet ved hospitering hos andre undervisere, monitoring ved andre undervisere samt opstilling af delmål for underviseren.

3 Løbende evaluering af den samlede undervisning

3.1 Evaluering af det samlede indhold i undervisningsforløbet

3.1.1 Intern evaluering

Den helhed der fremstår ved at se på den samlede undervisning foretages som oftest årligt, når en gennemgang af budgettet fører til fælles samtale om, hvilke fag der skal undervises i og i hvilket omfang. Balancen i de forskellige typer fag sammenholdes med de kompetencer, skolen søger udviklet i de enkelte klassetrin.

3.1.2 Elevevaluering

Eleverne bidrager til forståelsen af det samlede undervisningsindhold ved at forberede indlæg til klassens time og komme med forslag, undren eller kommentare til deres klasselærer eller klasseleder. Eleverne har nyligt udfyldt et særdeles omfattende spørgeskema, som led i en forskningsprojekt fra Danmarks Pædagogiske Universitet, hvorfra elevernes evalueringer træder tydeligt frem.

3.1.3 Ekstern evaluering

Kommentarer fra forældre, gamle elever, tidligere ansatte, besøgende skoler, bestyrelse samt tilsynsførende bidrager ligeledes til det samlede billede af undervisningens indhold. Tilsynsførendes rapport om hvorvidt dette står mål med folkeskolens kan læses på:

www.michaelskolen.dk/evaluering/

3.2 Evaluering af den samlede undervisningskvalitet

3.2.1 Intern evaluering

Der forekommer skift af undervisere i næsten alle fag, efterhånden som eleverne rykker op i de ældre klasser. Ved dette skift vil den nye underviser kunne danne sig et billede af den tidligere undervisers resultater og et samlet indtryk optræder uvægerligt ved de ældste klasser.

3.2.2 Elevevaluering

I klassens time opfordres eleverne til at udtrykke deres erfaringer fra de enkelte fag, hvilket sker særdeles ofte. Eleverne har nyligt udfyldt et særdeles omfat-

tende spørgeskema, som led i en forskningsprojekt fra Danmarks Pædagogiske Universitet, hvorfra elevernes evalueringer træder tydeligt frem.

3.2.3 Ekstern evaluering

Den samlede undervisningskvalitet søges endvidere belyst gennem tilsynsførendes kommentarer samt tilbagemelding fra gamle elever og forældre. Michael Skolen deltager i et forskningsprojekt på Danmarks Pædagogiske Universitet, der søger at belyse elevernes kompetenceprofil, en undersøgelse der vil være et væsentligt bidrag til den eksterne evaluering. I forbindelse med denne undersøgelse belyses undervisningens kvalitet ved at sammenholde elevernes udmeldinger og produkter med tilsvarende forhold for sammenlignelige aldersgrupper i andre undervisningssystemer.

3.3 Evaluering af det samlede kompetenceudbytte

3.3.1 Intern evaluering

ved udarbejdelsen af vidnesbyrd fremstår det tydeligt, om de enkelte elever har opnået en bredt funderet faglig kunnen i de gennemgåede emner. Næste større interne betragtning af det samlede udbytte forventes iværksat ultimo 2011 som opfølgning på den eksterne evaluering ved DPUs forskningsprojekt om elevernes realkompetencer og kompetenceprofiler for bla. Michael Skolen.

3.3.2 Elevevaluering

Gamle elever inviteres årligt til at fortælle nuværende elever og forældre om hvorledes de har været stillet med de kompetencer, de erhvervede sig på Michael Skolen.

3.3.3 Ekstern evaluering

Der er flere aktører involveret i evalueringen af det samlede udbytte: Tilsynsførende forholder sig årligt til hvorvidt det elevernes samlede kompetenceudbytte udgør et dannelsesgrundlag, der er kan godtages. Danmarks Pædagogiske Universitet er i gang med et større forskningsprojekt, fra hvilket vi får løbende tilbagemeldinger.

3.4 Opfølgning på de samlede evalueringer

Der bliver fulgt op på de samlede evalueringer ved løbende at justere undervisningsform og indhold, så fagudviklingen i de yngste klasser danner et naturligt og solidt afsæt for den undervisning i de ældste klasser, der afrunder slutmål for de faglige kompetencer. Gennemgang af det samlede undervisningsindhold har ført til, at der for to år siden blev indført fagtimer i samfundsfag i de ældste klasser. Evaluering af den samlede undervisningskvalitet har dannet grundlaget for en fastholdelse af ansættelseskriterier og mentorordninger for nye lærere.

4 Evaluering af skolens samlede undervisning, 2010/2011

4.1 Fokusområder for 2010/2011

I 2010/2011 har Michaelskolen lagt ekstra kræfter i to fokusområder:

- at synliggøre kompetencemål for elever, forældre, kolleger og omverdenen. Michaelskolen har valgt at lægge et fokuspunkt her, da al evaluering på skolen i sidste ende bygger på de kompetencer, skolen søger udviklet hos den enkelte elev.
- at styrke elevernes bevidsthed om opnåede kompetencer samt at få eleverne til at føle betydningen af at tage ansvar for egen læring.

4.2 Handleplan for fokusområder

Med udgangspunkt i fagbeskrivelserne for de norske steinerskolars fagbeskrivelser:

<http://www.steinerskolen.no/nor/pedagogikk/lareplanen/>

har Michaelskolen udarbejdet fagbeskrivelser for fag og klassetrin, der ikke kræves beskrevet ved friskoleloven, så skolens samlede fagbeskrivelser fremstår afrundet og overskuelige for såvel elever som forældre. disse fagbeskrivelser indgik som kompetencemål for vidnesbyrd 2009/2010 og publiceres samlet, når alle fagene er beskrevet, hvilket søges opfyldt ultimo 2011.

Ved at udføre en anonym selvevaluering før og efter hovedfagsmoduler for de ældste klassers matematikundervisning, har eleverne kunne synliggøre egen fremgang for sig selv.

Ved det påbegyndte portfolioarbejde i historie og samfundsfag i de ældste klasser tænkes elevernes bevidsthed om de opnåelige og erhvervede kompetencer styrket.

Ved introduktion af elevernes personlige kompetencemappe på undervisningsministeriets 'min kompetencemappe' søges opnået en højnet bevidsthed om vidnesbyrdet og andre dokumenter, der kan vedhæftes deres personlige profil på:

www.minkompetencemappe.dk

Michaelskolen håber, at akkumuleringen af projekter, vidnesbyrd og portfolioarbejde i kompetencemappen vil øge elevernes arbejde med, og bevidsthed om, deres dokumenterbart opnåede kompetencer.

Formidling af kompetencemål for fagene tænkes styrket gennem 2010/2011 ved gennemgang på forældremøder, samtaler med de ældste elever samt en gen-

nemgribende om- og udbygning af hjemmesiden, hvor de ugentlige lektier søges opslået for de ældste klassetrin.

4.3 Samlet evaluering af skolen

Ved møder mellem kollegie, den fælles ledelse og bestyrelsen er det blevet klart, at der er behov for en mere klar formidling af organisationsstrukturen for nye forældre - specielt med henblik på procedure og kontaktpersoner, når man som forælder vil rette henvendelse til skolen.

4.4 handleplan for samlet evaluering

Der arbejdes på en håndbog til nye forældre og der overvejes 'forældrementorer'. For at lette forældrehenvendelser er der planlagt en større ombygning af hjemmesiden, med portrætbilleder af lærerne, tydelige beskrivelser af funktionerne for de ansatte samt utvetydige procedurebeskrivelser.

4.5 Opfølgning på handleplanen

Effekten af fokusområderne tænkes belyst ved tilbagemeldinger fra forældre ved forældrerepræsentantskabsmøder, forældremøder og konsultationer. Tilbage meldinger fra eleverne vil blive indhentet i klassens timer. Erfaringerne fra portfolioarbejdet vil først blive samlet, når flere forløb har været gennemført og efterfølgende diskuteret med andre skoler, der benytter portfolioarbejde.

Erfaringerne fra de tiltag der skal hjælpe forældre til lettere at kunne overskue skolens organisationsstruktur tænkes indsamlet efteråret 2011

4.6 næste evaluering af skolens samlede undervisning

Næste samlede evaluering påbegyndes efteråret 2011 og resultatet publiceres primo 2012.